

APSTIPRINU

Tālmācības vidusskolas

„Rīgas Komercskola” direktore:

I. Beļinska /
Rīgā, 2023. gada 30. augustā

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Tālmācības vidusskolas „Rīgas Komercskola” DROŠĪBAS NOTEIKUMI

*Izdoti saskaņā ar
Valsts pārvaldes iekārtas likuma 72.pantu,
Ministru kabineta 2023. gada 22. augusta noteikumiem Nr. 474 “Kārtība, kādā nodrošināma
izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe, pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādēs un
to organizētajos pasākumos” 15. punktu.
Tālmācības vidusskolas „Rīgas Komercskola” nolikuma 36. punktu.*

I. Vispārīgie noteikumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā Tālmācības vidusskolā „Rīgas Komercskola” (turpmāk – RKS) nodrošināma izglītojamo drošība mācību procesa laikā, tai skaitā sniedzot pirmo palīdzību, organizējot izzinošos ceļojumus, ekspedīcijas, pārgājienus, sporta sacensības un konsultācijas, kā arī citus mācību procesa pasākumus ārpus RKS telpām.
2. Ar noteikumiem izglītojamos atbildīgā persona iepazīstina, uzsākot mācību gadu, kā arī gadījumos, ja mācību process plānots ārpuskolas telpām.
3. Pēc iepazīšanās ar Drošības noteikumiem izglītojamais to apliecina ar parakstu pasākuma reģistrācijas dokumentā. Pasākumu reģistrācijas dokumentu noformē atbilstoši šo noteikumu 1.pielikumā norādītajam pasākuma reģistrācijas paraugam.

II. Ceļu satiksmes noteikumi

4. Gājējiem jāpārvietojas pa ietvi, gājēju ceļu vai gājēju un velosipēdu ceļu, bet ja to nav - pa ceļa nomali.
5. Gājējiem brauktuve jāšķērso pa gājēju pārejām, bet ja to nav - krustojumos pa ietvju vai ceļa nomaļu iedomāto turpinājumu. Ja redzamības zonā gājēju pārejas vai krustojuma nav, brauktuvi atļauts šķērsot taisnā leņķī attiecībā pret brauktuves malu vietās, kur ceļš labi pārredzams uz abām pusēm.
6. Vietās, kur ceļu satiksme tiek regulēta, gājējiem jāvadās pēc luksofora signāliem, bet ja tādu nav - pēc transportlīdzekļu satiksmes regulēšanas luksofora signāliem. Citos gadījumos gājēji drīkst iziet uz brauktuves tikai pēc tam, kad ir pārliecinājušies, ka brauktuves šķērsošana nav bīstama.
7. Ja tuvojas operatīvais transportlīdzeklis, gājējiem jāatturas šķērsot brauktuvi, bet gājējiem, kuri atrodas uz brauktuves, jādod ceļš minētajam transportlīdzeklim.
8. Diennakts tumšajā laikā ir jābūt atstarotājam.

III. Ugunsdrošības noteikumi

9. Rokas ugunsdzēsības aparāti RKS telpās piekarināti pie sienām katrā stāvā.
10. Uz ugunsdzēsības aparāta korpusa ir marķējums, kurā norādīts: aparāta tips, pildījuma veids, aparāta uzdevums, iedarbības kārtība, derīguma termiņš.
11. Izglītojamajiem RKS telpās, tās teritorijā ir aizliegts: smēķēt, lietot sērkokciņus, šķiltavas, sprāgstošas, viegli uzliesmojošas vielas, priekšmetus un materiālus.
12. Masu pasākumu laikā nav atļauti gaismas efekti, izmantojot ķīmiskās un citas vielas, kas var izraisīt ugunsgrēku.
13. Ja izglītojamais pamana ugunsgrēka izcelšanos RKS telpās vai tās teritorijā vai ugunsdrošības noteikumu pārkāpumu, kā rezultātā var izcelties ugunsgrēks, viņam ir nekavējoties jāziņo par to jebkuram skolas darbiniekam vai pieaugušajam, kuru viņš ir sastapis.
14. Ja ugunsgrēks izcēlies mācību konsultācijas laikā, tad izglītojamajiem stingri jāievēro tā pedagoga norādījumi, kurš vada šo konsultāciju, jo viņš organizē un atbild par šīs klases izglītojamo evakuāciju atbilstoši RKS evakuācijas shēmai.
15. Ja ugunsgrēks izcēlies starpbrīdī un izglītojamais atrodas RKS telpā, tad ir jādodas uz telpu vai kabinetu, kur notiks kārtējā konsultācija. Ja tas nav iespējams – tad jāiet uz tuvāko kabinetu vai telpu un jāpilda tā pedagoga norādījumi, kurš tajā brīdī tur atrodas.
16. Iziet no RKS ēkas nepieciešams organizēti un ātri.
17. Ja izglītojamie ugunsgrēka sākšanās brīdī atrodas ārpus ēkas, kategoriski aizliegts ieiet ēkā.
18. Par ugunsgrēka izcelšanos RKS telpās ziņo signalizācija.
19. Ugunsgrēka gadījumā **zvanīt 112**.
20. Izglītojamie, kuri pārkāpuši ugunsdrošības noteikumus vai arī to vecāki (aizbildņi), atkarībā no postījuma rakstura un sekām var tikt saukti pie atbildības.

IV. Pasākumi, lai izvairītos no elektrotraumām

21. Elektriskās ierīces drīkst pieslēgt strāvas avotam, izmantojot tikai nebojātus savienojumus.
22. Ja ir konstatēts vadu pārrāvums, elektroierīces, vadu, rozešu vai slēdžu bojājums, ir nekavējoties jāpaziņo pedagogam vai kādam pieaugušajam.
23. Aizliegts lietot vai izmantot bojātas elektriskās ierīces, slēdžus, rozetes, ierīces, kurām bojāts korpuss, bojāta izolācija, redzami kaili vadi.
24. Elektroaizdegšanās gadījumā kategoriski aizliegts dzēst uguni ar ūdeni.
25. Ja pēkšņi tiek pārtraukta elektriskās enerģijas padeve, jāizslēdz visi elektropatērētāju slēdži.
26. Ja jūtama elektrovadu izolācijas deguma smaka, radies īssavienojums vai pārrāvums elektropadeves sistēmā, nekavējoties jāinformē pedagogs.
27. Ja uz iekārtas korpusa sajūtams elektriskās strāvas spriegums, nekavējoties jāizslēdz attiecīgā iekārta, jāziņo pedagogam.
28. Ja izglītojamais guvis elektrotraumu vai citu traumu, par notikušo nekavējoties ziņot pedagogam, RKS vadībai.
29. Pārkāpjot elektrodrošības noteikumus, var iegūt elektrotraumu, jo strāva ejot caur cilvēka ķermeni, iedarbojas uz to ķīmiski, bioloģiski un termiski. Elektriskās strāvas iedarbības rezultātā cilvēks var iegūt elektriskās strāvas triecienu un traumas.
30. Elektriskās strāvas trieciens var izraisīt samaņas zudumu, elpošanas centru paralīzi, nervu sistēmas traucējumus, elektrotraumu gadījumā var tikt bojāta āda, muskuļaudi, asinsvadi, nervu šķiedras, var iegūt apdegumus u.c.

V. Noteikumi par pirmās palīdzības sniegšanu

31. Ja noticis nelaimes gadījums ar izglītojamo, noskaidrot, kas noticis, novērtēt situāciju.
32. Pamanīt un lūgt palīdzību, lai novērstu briesmas, kas apdraud gan pašu, gan cietušo (piemēram, nodzēst liesmas, atslēgt elektrību, apturēt asiņošanu).
33. Mierināt cietušo, nepamest cietušo vienu, aizsūtīt uzticamu cilvēku pēc palīdzības.
34. Rīkoties mierīgi un atbilstoši ievainojumam vai citam veselības traucējumam.
35. Nekavējoties paziņot RKS darbiniekam par nelaimes gadījumu.
36. Sniedzot pirmo palīdzību **asiņošanas gadījumos**, jāievēro šādi noteikumi:
 - 37.1. brūci nedrīkst mazgāt ar ūdeni vai ar jebkādiem ārstniecības līdzekļiem, apkaisīt ar pulveri un apziest ar ziedēm, jo tas traucē brūces sadzīšanu;
 - 37.2. nedrīkst no brūces noslaucīt smiltis, zemi u.tml., ar tādu paņēmieni brūce inficējas;
 - 37.3. nedrīkst brūci notīrīt no sarecējušām asinīm, jo var sākties asiņošana;
 - 37.4. asiņošanas gadījumos jāuzliek spiedošs pārsējs. Nedrīkst pie brūces pieskarties ar rokām, lai neienestu brūcē infekciju, nedrīkst pašiem izņemt svešķermeņi.
37. Sniedzot pirmo palīdzību **apdeguma gadījumā**, jāievēro šādi noteikumi:
 - 38.1. nedrīkst ar rokām aizskart apdegušo vietu, kā arī apziest to ar ziedēm, eļļām, vazelinu;
 - 38.2. apdeguma vieta jāapsien tāpat kā jebkura brūce, jāapsien ar sterilizētu materiālu. Pēc tam cietušais jānogādā ārstniecības iestādē;
 - 38.3. apdegumi, kas radušies stipru skābju iedarbībā, nekavējoties 10-15 minūtes rūpīgi jāmazgā ar tekošu ūdens strūklu no krāna vai spaiņa;
 - 38.4. apdeguma gadījumā jādod dzert daudz silta ūdens.
38. Sniedzot pirmo palīdzību **apsaldējuma gadījumā**, jāievēro šādi noteikumi:
 - 40.1. apsaldēto ķermeņa daļu vislabāk ieberzēt ar sausiem siltiem cimdkiem. Apsaldēto ķermeņa daļu telpās var iegremdēt traukā ar ūdeni, sasildītu līdz istabas temperatūrai. Pakāpeniski šis ūdens jāpapildina ar siltāku, paaugstinot ūdens temperatūru līdz 37°C;
 - 40.2. cietušajam jādod dzert karsta tēja.
41. Sniedzot pirmo palīdzību **cietušajam no elektriskās strāvas**, jāievēro šādi noteikumi:
 - 41.1. vispirms jānovērtē situācija un uzmanīgi jācenšas pārtraukt strāvas iedarbība. To var izdarīt, atslēdzot elektrību, izslēdzot drošinātājus, utt.;
 - 41.2. kad cietušais ir atvienots no strāvas iedarbības, jāmēģina ar viņu sazināties, jāizsauc neatliekamā medicīniskā palīdzība (NMP).
42. Sniedzot pirmo palīdzību **saindēšanās ar gāzi gadījumā**, jāatceras, ka saindēšanās notiek ilgstoši ieelpojot gāzi. Cietušais nekavējoties jānogādā svaigā gaisā, jānovieto uz muguras, jāatpogā apģērbs un nekavējoties jāizsauc ārsts.
43. Sniedzot pirmo palīdzību **ģīboņa gadījumā** (reibonis, slikta dūša, spiediens pakrūtē, gaisa trūkums, redzes aptumšošanās), cietušais jānogulda un jādod ožamā spirtā samērcētu vates picīņu. Tāpat jārikojas, ja cietušais ir pagībis. Pēc atgūšanās jādod dzert auksts ūdens.
44. Sniedzot pirmo palīdzību **lūzumu, izmežģījumu, sasitumu un saišu sastiepumu gadījumos**, ir jāievēro šādi noteikumi:
 - 44.1. lūzumu un izmežģījumu gadījumos pirmās palīdzības galvenais uzdevums ir nodrošināt slimajai ķermeņa daļai ērtu un mierīgu stāvokli, tai jābūt pilnīgi nekustīgai. Šis noteikums ir obligāts ne tikai, lai novērstu sāpes, bet arī lai novērstu apkārtējo audu papildu bojājumus;
 - 44.2. ja cietušais ir tikai sasities, bet nekas nav laužts vai izmežģīts, sasituma vietai jāpieliek aukstums. Nepieciešamības gadījumā doties pie ārsta;

- 44.3. sniedzot pirmo palīdzību saišu sastiepumu gadījumā (pirmās pazīmes ir asas sāpes locītavā un uztūkums), cietušajam uztūkušai vietai jāpieliek auksts priekšmets, stingri jānosaitē un nedrīkst kustināt.

VI. Noteikumi izglītojamajiem par drošību izzinošajos ceļojumos, ekspedīcijās, pārgājienos

45. Gatavojoties izzinošajam ceļojumam, ekspedīcijai, pārgājenam, jāievēro šādi noteikumi:
- 45.1. nepieciešams iepazīties ar vietējiem indīgiem augiem (velnābols, drīģenes, parastā zalktene, bālā mušmire u.tml.), kā arī ar vietējām indīgajām čūskām, infekcijas slimību pārnēsātājiem un izplatītājiem grauzējiem, ērcēm, kukaiņiem;
 - 45.2. dodoties izzinošajā ceļojumā, ekspedīcijā vai pārgājienā, uzģērbt sezonai un laika apstākļiem atbilstošu apģērbu, apaut izturīgus apavus, uzvilkt kājās zeķes;
 - 45.3. nepļīstošā traukā paņemt sev līdzī dzeramo ūdeni, lai nevajadzētu dzert ūdeni no atklātām ūdenstilpnēm, kurās parasti ir slimību izraisītāji.
46. Izzinošā ceļojuma, ekspedīcijas, pārgājiena laikā aizliegts:
- 46.1. mēģināt nogaršot jebkuru no savāktajiem augiem, jo tā var saindēties,
 - 46.2. novilkt apavus un staigāt basām kājām, dzert ūdeni no atklātām ūdenstilpnēm;
 - 46.3. atstāt kolektīvu bez pedagoga atļaujas.
47. Visu izzinošā ceļojuma, ekspedīcijas vai pārgājiena laiku uzmanīgi jāklausa pedagoga norādījumi un tie jāievēro.
48. Jebkuras traumas gadījumā vērsties pie pedagoga, ziņot par veselības problēmām, citiem negadījumiem.
49. Neuzticēties svešiem cilvēkiem un neņemt no svešiem tabletes, pulverišus un citas nezināmas vielas.
50. Ugunsroku drīkst kurināt tikai pieaugušo klātbūtnē šim nolūkam ierādītās vietās. Ja ugunsкура vieta nav ierādīta, tad tā ir jāizvēlas, ievērojot dabas aizsardzības prasības un jāiekārto, appliekot to ar akmeņiem un apberot apkārt ar smiltīm.
51. Ugunsкура iekurināšanai nedrīkst izmantot viegli uzliesmojošas vielas un materiālus.
52. Beidzot kurināt ugunsкуру, tas ir jāaplej ar ūdeni vai jāapber ar smiltīm tā, lai nebūtu redzami ceļamies dūmi no oglēm vai nesadegušām pagalēm.
53. Izzinošā ceļojuma, ekspedīcijas vai pārgājiena laikā jāievēro ceļu satiksmes noteikumi, tai skaitā:
- 53.1. brauciena laikā aizliegts izlikties pa logiem, iekāpt un izkāpt no transportlīdzekļa tā kustības laikā;
 - 53.2. brauciena laikā pasažieri nedrīkst novērst transportlīdzekļa vadītāja uzmanību skaļi uzvedoties, staigājot u.c.;
 - 53.3. izglītojamie nedrīkst iekāp un uzturēties transportlīdzeklī bez pieaugušo klātbūtnes.
54. Izzinošajos ceļojumos, ekspedīcijās, pārgājienos, kā arī ārpus RKS rīkotajos pasākumos izglītojamajiem jāievēro šādi **drošības noteikumi uz ūdens un ledus**:
- 54.1. ūdenskrātuvēs (upēs, ezeros, jūrā) aizliegts ieiet bez pedagoga atļaujas;
 - 54.2. peldēties drīkst ar pedagoga atļauju speciālās peldvietās, kas atbilst higiēnas normām un drošības pasākumiem, pie ūdens un gaisa temperatūras, kas noteiktas pēc medicīnas darbinieku ieteikumiem. Peldēšanas laiku nosaka pedagogs;
 - 54.3. peldvietas krastam jābūt lēzenam (vēlams, lai dziļuma kritums uz 4 garuma metriem nepārsniedz 1 m);
 - 54.4. nedrīkst iet ūdenī, ja esi sasvīdis, sakarsis, ir jānogaida 20-25 minūtes krastā, lai stabilizētos ķermeņa temperatūra;
 - 54.5. nedrīkst peldēt pēc ēšanas vai lielas fiziskas slodzes;
 - 54.6. nedrīkst peldēt, ja ir lieli viļņi;
 - 54.7. aizliegts aizpeldēt aiz peldēties norādītās vietas;
 - 54.8. pāriet ūdens krātuvi atļauts tajās vietās, kur ierīkotas gājēju pārejas;

- 54.9. bez pieaugušajiem uz ledus iet aizliegts;
- 54.10. ejot pa ledu grupā, jāaglabā 5-6 metru distanci starp gājējiem;
- 54.11. nedrīkst lēkt no krasta uz ledus, braukt no krasta ar kamanām un slēpēm;
- 54.12. aizliegts atrasties, staigāt un slidot uz nedroša ledus.
- 55. Ja ledus ir ielūzis un izglītojamais atrodas āliņģī, ir jāievēro šādi noteikumi:
 - 55.1. nekādā gadījumā, cenšoties izkļūt no lūzuma, nedrīkst ķerties pie ledus šķautnēm vai sagulties uz tām;
 - 55.2. rokas jāizpleš sānis, jābalstās uz ledus un jāsauc pēc palīdzības;
 - 55.3. tad jāpagriežas uz muguras tā, lai galva vai pleci nedaudz atbalstītos uz ledus malu;
 - 55.4. palīdzības sniedzējs nedrīkst iet vai skriet pie lūzuma. Lūzuma vietai jātuvojas lišus;
 - 55.5. no 2-4 m attāluma jāpamet cietušajam glābšanas līdzekļi.
- 56. Pirmās palīdzības sniegšana cietušajam:
 - 56.1. pēc iespējas ātrāk jānogādā siltā vietā;
 - 56.2. ķermenis jānoberž ar vilnas drānu un jāieģērbj sausās drēbēs (berzēšanas kustības jāizdara virzienā no galvas uz kājām);
 - 56.3. iedot karstu tēju.
- 57. Ja negadījums noticis ar citu izzinošā ceļojuma, ekspedīcijas vai pārgājiena dalībnieku, jāsniedz pirmā palīdzība un jāinformē pedagogs.
- 58. Ja izzinošā ceļojuma, ekspedīcijas vai pārgājiena laikā izcēlušies plūdi, izglītojamajiem nepieciešams necelt paniku un klausīt pedagoga vai vadītāja norādījumus.
- 59. Ja izzinošā ceļojuma, ekspedīcijas vai pārgājiena laikā izceļas ugunsgrēks, izglītojamajiem stingri jāievēro pedagoga vai vadītāja norādījumi, jo viņi organizē un atbild par izglītojamo evakuāciju atbilstoši evakuācijas shēmai.
- 60. Izzinošajos ceļojumos, ekspedīcijās, pārgājienos, ja ir **vardarbības situācijas vai vardarbības situācijas draudi**, nepieciešams censties pievērst sev apkārtējo uzmanību, ziņot pedagogam vai citam pieaugušajam, tai skaitā arī tad, ja izglītojamais redz, ka vardarbība vērstā pret citu cilvēku.
- 61. Izzinošā ceļojuma, ekspedīcijas, pārgājiena laikā, ja rodas **nestandarta situācijas**, kategoriski **aizliegts**:
 - 61.1. izkustināt no vietas, celt vai mest atrastas sprāgstvielas;
 - 61.2. censties sprāgstvielas izjaukt, sildīt vai sist pa tām;
 - 61.3. atnest sprāgstvielas mājās, likt krāsnī vai ugunskurā, ūdenī vai akā;
 - 61.4. pieskarties nepazīstamiem priekšmetiem.
- 62. Izzinošā ceļojuma, ekspedīcijas vai pārgājiena laikā, ja atrod sprāgstošos priekšmetus, nepieciešams iežogot un uzlikt uzrakstu „BĪSTAMI, MĪNA!” vai „NEPIESKARIES, BĪSTAMI!”, un izsaukt drošības dienestu, policiju vai paziņot pieaugušajiem.

VII. Noteikumi un kārtība mācību procesa organizēšanai ārpuskolas telpām

- 63. Vecāki (aizbildņi) informē atbildīgo pedagogu par sava bērna veselības traucējumiem vai īpatnībām, ja viņam nepieciešama īpaša uzmanība, kā arī par saziņas iespējām ar vecākiem (aizbildņiem), norādot kontakttālruni.
- 64. Pedagogs, kurš organizē mācību procesu ārpuskolas telpām, nodrošina izglītojamo instruēšanu par drošības noteikumiem un šo faktu apliecina izglītojamo paraksts pasākuma reģistrācijas dokumentā.
- 65. Izglītojamajiem pasākuma laikā bez ierunām jāpakļaujas atbildīgās personas, pedagoga norādījumiem un rīkojumiem, aizliegts atdalīties no grupas, doties atceļā ātrāk vai palikt uz ilgāku laiku.
- 66. Izglītojamajiem jāuzvedas tā, lai ar savu rīcību neapdraudētu savu vai citu veselību un drošību.
- 67. Bīstamas situācijas gadījumā izglītojamais nekavējoties informē atbildīgo personu.
- 68. Uz 10 izglītojamajiem jābūt vienam pieaugušajam.

69. Izglītojamie no RKS vai citas satikšanās vietas dodas kopā un atbildīgā persona, pedagogs ir informēts par izglītojamo pārvietošanos pasākuma laikā.
70. Izglītojamie ievēro ceļu satiksmes noteikumus un vispārējās pieklājības normas.
71. Izglītojamie rūpējas par kārtību vietās, kurās apstājas un neatstāj aiz sevis sadzīves atkritumus.
72. Izglītojamie ievēro ugunsdrošību (neaiztiek nepazīstamas vai viegli uzliesmojošas vielas, kā arī priekšmetus).
73. Izglītojamie ievēro elektrodrošību (neiet un neskaras pie elektrības vadiem un stabiem, kā arī izvairās no nejaušas pieskaršanās strāvas avotam).
74. Ja izmanto sabiedrisko transportu, izglītojamo iesēdināšana transportlīdzeklī notiek pa grupām iepriekš nozīmētā pieaugušā pavadībā, turklāt transportlīdzeklī vispirms iekāpj izglītojamie un pēc tam persona, kura viņus pavada. Tādā pašā kārtībā notiek izglītojamo izsēdināšana no transportlīdzekļa.
75. Bīstamas situācijas gadījumā atbildīgā persona informē par to RKS vadību un izglītojamo vecākus (aizbildņus).
76. Izglītojamajiem jāsaudzē daba - augu un dzīvnieku valsts.
77. Par ārkārtas situācijas rašanos izglītojamais nekavējoties informē atbildīgo personu, pedagogu vai pieaugušo, kurš atrodas blakus.
78. Jebkuras traumas gadījumā vērsties pie atbildīgās personas, pedagoga, kas sniedz pirmo palīdzību negadījumā cietušajiem un organizē drošības pasākumus līdz kompetentu dienestu ierašanās brīdim.
79. Ja atbildīgajai personai, pedagogam rodas sarežģījumi ar kārtības un disciplīnas uzturēšanu grupā, tā ir tiesīga pārtraukt mācību procesu, par to informēt RKS vadību, izglītojamo vecākus (aizbildņus) un atgriezties RKS.
80. Ja tiek radīti zaudējumi trešajai personai, visus zaudējumus sedz izglītojamais vai izglītojamo vecāki (aizbildņi).
81. Būsim iecietīgi, saprotoši, pieklājīgi un līdzatbildīgi! Pricēsimies, ka varam sagādāt viens otram patīkamus brīžus, jēgpilni kopā pavadīt laiku!

VIII. Noslēguma jautājums

82. Atzīt par spēku zaudējušu Tālmācības vidusskolas "Rīgas Komercskola" 2017. gada 16. jūnija Drošības noteikumus.

*Tālmācības vidusskolas „Rīgas Komercskola”
Drošības noteikumu
1.pielikums*

RĪGAS KOMERCSKOLA
Tālmācības vidusskola

_____ (ārpusskolas pasākuma nosaukums)

20__ . gada _____

Ar parakstu apliecinu, ka ar Drošības noteikumiem iepazinos:

N.p.k.	Vārds, Uzvārds	Paraksts
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		